

3. ULUSLARARASI FARKLI ŞİDDET BOYUTLARI VE TOPLUMSAL ALGI KONGRESİ

3TH INTERNATIONAL CONGRESS ON DIFFERENT
DIMENSIONS OF VIOLENCE AND SOCIAL PERCEPTION

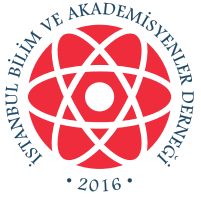

21-22 NİSAN
2017
WELLBORN LUXURY HOTEL
BAŞISKELE - KOCAELİ

21-22 APRIL
2017
WELLBORN LUXURY HOTEL
BAŞISKELE - KOCAELİ

www.toplumsalsiddetalgikongresi.org

DERNEK YÖNETİMİ

Prof. Dr. Ümran SEVİL
İstanbul Bilim ve Akademisyenler Derneği Başkanı

Doç. Dr. Pelin AVŞAR KARABAŞ
Dernek Başkan Yardımcısı

Yrd. Doç. Dr. Ayça GÜRKAN
Dernek Genel Sekreteri

KONGRE YÖNETİMİ

Prof. Dr. Ümran SEVİL
Kongre Başkanı

Prof. Dr. Emine DEMİRAY
Kongre Başkan Yardımcısı

Prof. Dr. Mustafa TALAS
Kongre Başkan Yardımcısı

3. ULUSLARARASI FARKLI ŞİDDET BOYUTLARI VE TOPLUMSAL ALGI KONGRESİ

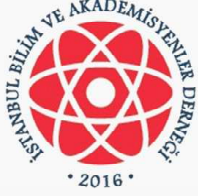
SOSYAL MEDYA VE ŞİDDET KAPSAMINDA 2017 REFERANDUMUNDA TWİTTER'DA YAŞANAN ŞİDDET SÖYLEMİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: “BANA BİR MASAL ANLAT BABA” ŞARKISI ÖRNEĞİ

Mihalis (Michael) KUYUCU

İstanbul Aydın Üniversitesi, İletişim Fakültesi, İstanbul / Türkiye

michaelkuyucu@gmail.com

Öz: Medyanın en temel amaçlarından biri insanoğlunun merak duygusunu gidermesi olarak ifade edilebilecek haberdar etme, haberin iletilmesi görevidir. Bu görevi çağımızda yeni iletişim ortamı olarak tanımlanan yeni medya araçlarından biri olan internetle birlikte geleneksel medya kapsamında ele alınan gazete ve televizyon gibi araçlar yerine getirmektedir (Yurdigül,2012:). Tek yönlü iletişime dayanan web 1.0 teknolojisinin yerini alan web 2.0 teknolojisi ile birlikte, tek yönlü bilgi paylaşımından, çift taraflı ve eş zamanlı bilgi paylaşımına geçilmiştir. Web 2.0 teknolojisinin en dikkat çeken uygulaması ise sosyal medya ağları olmuştur. Andreas Kaplan ve Michael Haenlein'in 2010'daki tespitine göre sosyal medya; “Web 2.0 üzerinde ideolojik ve teknolojik içeriklerin, yapılanmaların kullanıcı merkezli bir şekilde üretilmesine ve geliştirilmesine izin veren internet tabanlı uygulamaların bütünüdür (Telli,2012). Teknolojide yaşanan gelişmeler neticesinde yeni medyanın geleneksel medyanın haber verme işlevini yerini almaya başlayan sosyal medya, Türkiye’de son yıllarda yaşanan algı savaşlarına öncülük etmeye başlamıştır. Gündem belirleme konusunda dominant olan geleneksel medya, bu özelliğine sosyal medyayı da ortak etmeye başlamıştır. Algı savaşları boyutu geliştikçe içinde şiddet içeren iletilerin sayısında da artış görülmeye başlanmıştır. 1990lı yıllara kadar şiddet konusu ile ilgili yapılan araştırmalarda bu olaylara en çok televizyonlarda yer verildiği saptanmıştır (Erdoğan & Alemdar,1990). Medya yolu ile şiddete tanık olan çocuklarda saldırgan davranışlarda artış görülmektedir. Buna ek olarak kişilerin şiddete karşı duyarsızlaştığı, şiddet yaşayan kişiye empati gösteremediği, yaşanan şiddeti hayatın normal bir parçası olarak algıladığı ve genel endişe ve korku düzeylerinin arttığı gözlemlenmiştir (Huesman & Laramie,2006). 2010lu yıllarda popülerliğini arttıran sosyal medya, medyada şiddet konusunun odak noktası olmaya başlamıştır. İnsanlar birbirlerinin yüzlerine söylemediği veya söyleyemediği sözleri sosyal medya mecrası Twitter’da yazdığı iletilerle aktarmaya başlamıştır. Bilinç altında gizli kalan öfkeler, Twitter aracılığı açığa çıkmakta ve sözel polemiklere neden olmaktadır. Özellikle son yıllarda bu sözel polemiklere toplumda yaşanan siyasi kutuplaşma da etki etmeye başlamıştır. Bu durum, sosyal medyanın en popüler mecralarından biri olan Twitter’daki eylemlere de yansımaktadır. Bu çalışmanın amacı Türkiye’nin ve dünyanın en hızlı büyüyen medya mecrası olan sosyal medyada bireylerin birbirleri ile olan iletişim ve etkileşimlerinde şiddet söylemlerine vurgu yapmaktır. Geleneksel medyada tek taraflı ve üreticiden tüketiciye sunulan şiddet söylem ve gösterileri sosyal medya ile beraber yerini hem içerik üreticisi hem de içerik tüketicisi konumunda olan sosyal medya kullanıcılarının şiddet söylemlerine bırakmıştır. **Amaç:** Günümüzde artık içerik üreticisi ve tüketicisi konumunda olan sosyal medya kullanıcıları bizzat kendisi şiddet içeren içerikler üretmektedir. Bu ça-

SÖZEL SUNUM BİLDİRİLER

lışmada Türkiye’de 16 Nisan 2017 Pazar günü gerçekleştirilen referandum öncesinde besteci Cengiz Onural’ın “Bana Bir Masal Anlat Baba” adlı şarkısının referandumda kullanılmak istenmesine olumsuz yanıt vermesi neticesinde yaşanan polemiklerin sosyal medya mecrası Twiter’da ki betimlemesi üzerinden sosyal medyada şiddet sorunsalına vurgu yapılmıştır. Cengiz Onural’a ait olan “Bana Bir Masal Anlat Baba” adlı şarkısını referandum kampanyasında kullanmak isteyen CHP ‘nin talebine olumsuz yanıt veren besteci, parti başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu tarafından “*O şarkıyı kullanmak istedik. Korktular, vermediler. O nedenle şarkıyı besteleyen de sahibini de kınadım. Asla onlara da sanatçı demiyorum. Kimse kusura bakmasın.*” sözleri ile eleştirilmiştir. Besteci Cengiz Onural bu eleştiriye yanıt olarak 4 Nisan 2017 tarihinde kişisel Twitter hesabı aracılığı ile “*Şarkılarımın politik farklılıklar dışında kalmasını tercih ederim. Kimin sanatçı olduğuna tarih karar veriyor*” açıklamasını yapmıştır. **Yöntem ve Sınırlılık:** Araştırmada Onural’ın Twitter hesabından yaptığı bu açıklamanın sosyal medya kullanıcıları tarafından 04-11 Nisan 2017 tarih aralığında aldığı geri bildirim iletileri analiz edilmiştir. Nitel bir çalışma olan araştırmada Twitter’da konu ile ilgili paylaşılan derlenmiş ve bu iletiler içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. **Sonuç ve Bulgular:** Çalışmanın sonucunda sosyal medya platformu Twitter’da paylaşılan iletilerde yer alan şiddet söylemlerinin konuları asıl amaçlarından uzaklaştırarak sözel bir savaşa çevirdiğine ve bu sözel savaşlarda şiddetin her geçen gün arttığına vurgu yapılmıştır. Bu durum sosyal medyada şiddetin önüne geçecek bir hukuki düzenlemenin gerekliliğini bir kez daha gündeme getirmektedir. Merkezi ABD’de olan sosyal medyada yaşanan şiddet eylemlerine ulusların müdahale edememesi ve ceza yatırımlarında çok uzun prosedürlerin olması sosyal medyayı sözde bir “özgür platformu” haline getirme bahanesi ile bir şiddet bahçesine çevirmektedir. Bu kapsamda sosyal medyada yer alan şiddet içerikli söylem ve diğer içeriklerin kontrol edilmesi ve bunların özgürlükleri zedeleyecek emsaller olmasının önüne geçilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya , Twitter, Şiddet, Bana Bir Masal Anlat Baba, Referandum